GORANII DIN KOSOVO ÎNTRE OCULTARE ŞI INSTRUMENTALIZARE

Ruxandra LAMBRU

Succesivele secesiuni care au determinat apariţia unor noi state pe teritoriul fostei Republici Socialiste Federative Iugoslavia[1], inspirat denumite de un autor american „vin vechi tras în sticle noi[2]", au readus în discuţie problema minorităţilor etnice ca factor determinant în trasarea graniţelor. Statul federal socialist făcea referire, în constituţiile succesive[3] adoptate în timpul vieţii lui Josip Broz Tito, la popoare *constitutive* (*konstitutivni narodi*) şi la *naţionalităţi* (*narodnosti*). Termenul de *naţionalităţi* era considerat mai puţin ofensator decât cel de *minorităţi etnice*, deoarece nu desemna categorii inferioare, ci doar diferite faţă de popoarele constitutive[4]. Am adăuga aici că termenul de minoritate/ minorităţi etnice nu era agreat nici de alte regimuri comuniste (reamintim sintagma folosită obsesiv de Nicolae Ceauşescu în discursurile sale – „naţionalităţi conlocuitoare"[5]) din acelaşi motiv: eludarea termenului însemna şi eludarea respectării drepturilor minorităţilor etnice prevăzute expres în documentele internaţionale.

Popoarele constitutive ale Republicii Socialiste Federative Iugoslavia (RSFI) erau sârbii, croaţii, slovenii, muntenegrenii şi macedonenii. Naţionalităţile erau celelalte grupuri etnice prezente pe teritoriul statului federal, menţionate aparte în constituţiile republicilor din componenţa RSFI. Astfel, Constituţia Republicii Socialiste Serbia din anul 1974 enumera ca naţionalităţi albanezii[6], maghiarii, slovacii, românii, rusinii şi

[1] Nu am folosit termenul mai comod de „fosta Iugoslavie" din cauza impreciziei acestuia: chiar şi după fărâmiţările de la începutul anilor 1990, Belgradul a păstrat în denumirea oficială a statului termenul de „Iugoslavia", din motive istorice, dar şi de succesiune. Abia în 2003 s-a renunţat definitiv la acest nume.

[2] Horst Hannum, *Self-Determination, Yugoslavia and Europe: Old Wine in New Bottles?*, în „Transnational Law and Contemporary Problems", Iowa City, University of Iowa, vol. 3, nr. 1, 1993, p.50-57.

[3] 1946, 1953, 1963, 1974 (după amendamentele din 1967, 1968, 1971).

[4] Vezi explicaţia la Vladimir Ortakovski, *Minorities in the Balkans*, Skopje, 1998, p. 378, nota 95.

[5] Şi teoretizată de acelaşi în *Naţiunea şi naţionalităţile conlocuitoare în epoca contemporană*, Bucureşti, Ed. Politică, 1983, p.71-86.

[6] Denumiţi oficial *šiptari* (în sârbo-croată) până la referendumul din anul 1971, respectiv amendamentele constituţionale din acelaşi an. Termenul a fost ulterior considerat peiorativ şi a fost înlocuit, denumirea oficială pentru acest grup etnic devenind *albanci*.

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)

turcii. În componenţa Republicii Serbia intrau două provincii autonome, Voivodina şi Kosovo[1], în care statut de popoare constitutive aveau, pe lângă sârbi, şi maghiarii, slovacii, românii şi rusinii, respectiv albanezii şi turcii. Altfel spus, românii, de exemplu, aveau statut de „popor constitutiv"[2] în Voivodina, nu şi în Serbia sau Kosovo. Grupurile etnice mai puţin numeroase, cum ar fi ţiganii[3], bulgarii, aromânii erau trecute la capitolul *alţii* (*ostali*), chiar şi în cazul recensămintelor oficiale. În treacăt fie spus, tot la *alţii* figurau şi cetăţenii care, din convingere sau din oportunism, se declarau *iugoslavi* (*jugosloveni*), categorie care merită un studiu aparte. Recensământul din anul 1961 din Serbia (inclusiv din regiunile Voivodina şi Kosovo), la ale cărui date am avut acces[4], nu îi menţionează pe ţigani, de exemplu, incluşi în cuprinzătoarea categorie *alţii*, şi nici pe gorani, obiectul studiului nostru, trecuţi la capitolul *musulmani* (*muslimani*), unde intrau bosniecii, turcii şi bulgarii islamizaţi.

În continuare ne vom referi la structura etnică a provinciei Kosovo. Există o îndelungă dezbatere – mai mult decât o dezbatere, un *casus belli*! – pe tema compoziţiei etnice a acestei provincii, în care cele două părţi implicate folosesc în mod diferit argumentele istorice, geografice, economice, politice şi demografice. Rezumând, am putea spune că sârbii merg pe ideea „noi am fost primii în Kosovo", iar albanezii pe aceea că „noi suntem majoritari". Scopul declarat al disputei a fost (şi este în continuare) acela de a stabili în ce stat ar trebui să se afle Kosovo. Aşa cum se ştie, soluţia politică a independenţei a prevalat, aceasta fiind proclamată în februarie 2008.

Nu vom discuta aici subiectul independenţei şi nici argumentele pro sau contra aduse de cele două părţi. Vom constata doar că, pe lângă majoritatea albaneză şi minoritatea sârbă, ambele foste „popoare constitutive", în Kosovo trăiesc şi alte grupuri etnice despre care s-a discutat foarte puţin înainte, toată atenţia autorităţilor centrale sau locale fiind concentrată pe proporţia sârbi-albanezi. Abia în ultimii ani, odată cu administrarea internaţională a regiunii (instituită pe 10 iunie 1999, prin Rezoluţia 1244 a Consiliului de Securitate al ONU), minorităţile din Kosovo au devenit ceva mai vizibile. La rândul lor, autorităţile de la Belgrad au început să menţioneze tot mai des grupurile etnice din provincie, ale căror drepturi sunt încălcate de majoritatea albaneză.

Minorităţile „oficiale" ale regiunii sunt astăzi, conform datelor publicate de Administraţia ONU în Kosovo, romii, ashkelii, egiptenii[5], turcii, bosniecii, goranii,

[1] Până în anul 1963 s-a folosit titulatura „regiunea autonomă Kosovo-Metohija" (v. *Enciklopedija Jugoslavije*, Zagreb, Izdanje Naklada Leksikografskog Zavoda FNRJ, 1956, vol. 4, s.v. *Jugoslavija*). Constituţia federală din 1963 îi schimbă numele în „provincia autonomă Kosovo". Constituţia Republicii Serbia din anul 1990, adoptată de regimul naţionalist al lui Slobodan Milošević, a redat provinciei vechea denumire de Kosovo-Metohija (prescurtată KOSMET).

[2] Acest statut a dispărut în noua Constituţie sârbă din 1990 (vezi nota precedentă).

[3] Numiţi după 1990 *romi, ashkeli* şi *egipteni*, v. *infra*.

[4] V. *Enciklopedija Jugoslavije*, ed. cit., vol. 8, s.v. *Srbija*, cap. *Stanovništvo Srbije*.

[5] Romi, ashkelia şi egipteni sunt denumiri diferite asumate de grupuri ale aceleiaşi minorităţi, fapt confirmat de faptul că, în documentele internaţionale privind provincia Kosovo, apare

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)

muntenegrenii, croaţii şi, fireşte, sârbii. Aşa cum am spus, în statisticile fostei Iugoslavii, doar sârbii, muntenegrenii şi turcii apăreau la capitolul „naţionalităţi din Kosovo".

De ce ne-am oprit asupra comunităţii gorani? În primul rând pentru a vedea cum un adjectiv de tipul 'muntean', 'cel care locuieşte la munte' devine etnonim. În al doilea rând, pentru a stabili ce identitate culturală, socială, lingvistică acoperă acest termen. În spaţiul iugoslav mai există un etnonim legat de „munte": *muntenegrean* (*Crnogorac*), dar, în acest caz, situaţia este puţin diferită: există un stat numit Muntenegru (Crna Gora), cu atestare multiseculară, la fel ca şi numele locuitorilor ei. În cazul goranilor nu există un stat căruia ei să îi poarte numele. Şi totuşi – un grup etnic care să îşi asume denumirea generică de 'oameni de la munte'[1]?

Vechile dicţionare sârbeşti – al lui Vuk St. Karadzic[2], din 1852, al lui Đuro Daničić[3], din 1889 – nu fac referire directă la această populaţie. Vuk înregistrează *goran*, *goranin* 'de la munte', 'muntos ', şi *Goran* ca 'supranume ', alături de *goranin*, sinonim cu *gorjanik* 'cel care trăieşte la munte'. Marele dicţionar al Academiei Iugoslaviei[4] prezintă următoarele intrări: *goranin* (cu sinonimele *goran*, *gorjanik*, *goranac*, pl. *gorani*) 'om care trăieşte la munte'. Este menţionat şi toponimul *Gorani*, „sat dăruit de Ştefan Duşan mănăstirii Dečani, printr-un hrisov datând din secolul al XIV-lea (forma veche – *Gorane*)". Tot toponime sunt şi *Goranci,* „sate în Herţegovina şi Croaţia", şi *Gorjani,* „sat în Serbia, pe lângă Užice" (Kosovo, n.n.).

Am consultat şi dicţionarele bulgare de secol al XIX-lea şi început de secol al XX-lea. Astfel, la Naiden Gherov[5] apar intrările *gornianeţ* 'om de la munte sau de la partea de sus a unui ţinut' şi *gorianin* 'care se referă la şerpi, şarpe din munte'. În dicţionarul Academiei Bulgare[6] am găsit *gorneneţ* (pl. *gornenţi*) 'om de la munte sau din partea de sus a satului' şi *gorianin* (pl. *goriani*) '1. locuitor de la munte. 2. care se referă la şarpe [în literatura populară, n.n. R.L.]. 3. care se referă la vânt'. În altă lucrare, relativ recentă, elaborată sub aceeaşi tutelă a Academiei Bulgare[7], explicaţiile sunt mai

---

acronimul RAE (v., de exemplu, raportul *OSCE Kosovo Mission helps push for greater integration of minorities*, http://www.osce.org/item/21757.html)

[1] O comunitate etnică având un nume asemănător sunt *góralii* din Polonia (de la pol. *góra* 'munte'). Aceştia sunt, evident, munteni, păstori ce locuiesc în Carpaţii nordici şi, la fel ca în cazul goranilor, există diverse teorii ce încearcă să le explice originea. Sunt „revendicaţi" deopotrivă de polonezi, români şi slovaci.

[2] Vuk Stefanović Karadžić, *Srpski rječnik istumačen njemačkijem i latinskijem riječima*, Viena, 1852.

[3] *Rječnik iz književnih starina*, Belgrad, 1863.

[4] Jugoslavenska Akademija, *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Na svijet izdaje Jugoslavenska akademija znanosti i umetnosti, tom. I-XVIII, Zagreb, 1880-1978; vol. III, ce conţine litera G, a apărut în 1891.

[5] Naiden Gherov, *Рячникъ на блъгарскы языкъ*, Plovdiv, Дружествена печятница "Съгласие", 1895, reproducere fototipică Sofia, 1975, vol. I.

[6] Българска Академия на Науките, *Речник на съвременния български книжовен език*, Sofia, 1955, tom I.

[7] *Речник на българския език*, Българска Академия на Науките, Sofia, 1981, tom III.

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)

complete: *gorneneţ* (dial.) ’1. om din partea de sus a satului (sin. *gornokraeţ*) şi 2. om care trăieşte sau este născut la munte’, iar s.v. *gorianin*: ’1. om care trăieşte la munte 2. în folclor, epitet pentru şarpele care trăieşte în munte’. Aceleaşi sensuri apar şi în dicţionarele limbii macedonene[1] sau ale limbii slovene[2].

Nici dicţionarele explicative sau etimologice apărute la Belgrad, Zagreb, Skopje, Ljubljana şi Sofia în ultimele decenii ale secolului trecut nu fac referire la vreun grup etnic. Excepţia o constituie dicţionarul etimologic al lui Petar Skok din 1971[3], care, pentru *gora,* dă derivatele *gorac, goranin*, pl. *gorani*, cu explicaţia ’locuitor, etnic din *Gora* – comitat (*župa*) în Munţii Šar-Prizren, sau din Gorski Kotor’. Precizăm că primul toponim menţionat de Skok este din Metohia, iar al doilea de pe coasta dalmată. Şi dicţionarul etimologic bulgar[4], apărut în acelaşi an, notează termenul *gorianin*, explicat ca ’vânt de la munte’, ’locuitor de la munte’, dar şi ’bulgar islamizat (*pomak*) din satele de la vest de Tetovo’.

În concluzie, doar dicţionarele etimologice, cel al limbii bulgare şi cel al limbii sârbo-croate, menţionează pentru gorani sensul de ’etnic din regiunea Gora’, respectiv ’de la vest de Tetovo’ (azi în Republica Macedonia). Se poate afirma deci că etnonimul este unul „de apartenenţă locală”, având la origine denumirea regiunii, Gora, care, la rândul ei, provine din apelativul *gora* ’munte’. Interesant de remarcat este faptul că *doar locuitorii musulmani ai regiunii* poartă numele de gorani.

Mergând pe urmele vechii unităţi administrative Gora, am constatat că prima ei atestare este din secolul al XIV-lea, într-un document de danie al ţarului Ştefan Duşan către mănăstirea Dečani[5], care enumeră sate de sârbi, de albanezi (*arbanasi*) şi de vlahi din această provincie dăruite lăcaşului de cult, fără a aminti nimic de gorani[6]. Faptul că goranii nu sunt menţionaţi în documentele medievale sârbeşti confirmă faptul că numele lor nu înseamnă doar apartenenţa la spaţiul comitatului Gora, ci este strâns legat şi de

[1] În *Речник на македонскиот јазик,* editat de Institutul pentru limba macedoneană, vol. I, Skopje, 1961, apare doar *gorneneţ* ’1. cel de la munte 2. cel din partea de sus a satului, a ţinutului’.

[2] *Slovar Slovenskega Knjižnega Jezika* al Academiei Slovene de Ştiinţe şi Arte, Ljubljana, Institutul pentru limba slovenă, Ljubljana, 1970, înregistrează *goreniets* ’locuitor al părţii de sus a satului’ şi alte două sensuri care nu interesează aici.

[3] Petar Skok, *Etimologijski Rjecnik Hrvatskoga ili Srspkoga Jezika*, Zagreb, ed. Acad. Iugoslavă de Ştiinţe, 1971, tom I.

[4] Българска Академия на Науките, *Български етимологичен речник*, Sofia, Издателство на Българска Академия на Науките, tom I, 1971.

[5] *Хрисовула цара Стефана Душана*, publicat de Janko Šafařik în *Гласник Српског Ученог Друштва*, Belgrad, 1863, p. 264-310.

[6] Este totuşi menţionat un sat numit Gorane, astăzi în Albania (v. Milica Grkovic, *Imena u dečanskim hrisovuljama*, Novi Sad, 1983, p. 130).

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)

religie. Ei sunt o populaţie slavofonă *islamizată* şi, cum islamizarea nu putea avea loc înainte de secolul al XV-lea[1], nu sunt atestaţi înainte.

După căderea ţaratului lui Duşan, comitatul Gora (care se întindea şi în nordul Albaniei de astăzi[2]) dispare. Urmărind organizarea administrativă a provinciei Kosovo-Metohia de după 1945, am constatat că sudul extrem al provinciei, fosta regiune Gora, aparţinea comunei (*opština*) Dragaš. Dispariţia numelui comunei a însemnat probabil şi ocultarea originii goranilor în perioada Federaţiei socialiste. Abia în anii 1980[3] comuna s-a împărţit în două şi s-au repus în circulaţie denumirile istorice de Gora şi Opolje, trimiteri evidente la Serbia Mare din timpul lui Duşan. Potrivit hărţilor administrative ale noului stat Kosovo, date recent publicităţii, după proclamarea independenţei comuna a revenit la numele Dragaš (varianta albaneză Dragashi).

După ce am stabilit identitatea goranilor şi originea istorică a numelui lor, am dorit să le schiţăm şi alteritatea. După cum am arătat deja, istoriografia şi statisticile iugoslave nu îi menţionau pe gorani, poate şi datorită asimilării lor cu albanezii kosovari prin prisma religiei. Astăzi se vorbeşte mai mult de gorani decât ieri, mai ales după internaţionalizarea conflictului din regiune. Documentele comunităţii internaţionale referitoare la Kosovo, presupuse a fi neutre, îi menţionează adesea. Rapoartele anuale ale OSCE îi descriu pe gorani ca 'minoritate slavofonă de religie musulmană din regiunea Prizren-Dragaš'[4], iar cele ale Înaltului Comisariat ONU pentru refugiaţi 'comunitate musulmană nealbaneză din regiunea Gora, comunele Dragaš şi Prizren'[5].

O simplă căutare pe Internet cu scopul de a monitoriza vizibilitatea acestei etnii în mass media din ţările slave de sud poate genera surprize unui neavizat. În presa bosniacă, goranii sunt consideraţi bosnieci musulmani (este adevărat că definiţia de *slavofoni de religie islamică* se potriveşte ambelor etnii, doar locul de baştină făcându-i diferiţi), în cea macedoneană sunt descrişi ca păstori macedoneni emigraţi în Kosovo, în timp ce presa de la Sofia îi consideră bulgari islamizaţi. O lucrare recentă de istorie a Bosniei-Herţegovina vorbeşte despre gorani ca despre o „comunitate compactă de slavi

[1] *Enciklopedija Jugoslavije*, sintetizând informaţiile oferite de istorici, consideră că goranii sunt „ultimii dintre creştinii balcanici care au trecut la islam, şi anume în secolele al XVI-lea, al XVIII-lea şi chiar început de secol al XIX-lea" (v. vol. 3, 1958, p. 491, s.v. *Gora*).

[2] Jupa *Gora* se întindea între depresiunea Tetovo şi depresiunea Prizren-Metohija, cea mai mare parte (douăzeci şi două de sate) aflându-se în Iugoslavia, o parte mai mică (nouă sate) intrând în componenţa Albaniei (v. Milovan Radovanović, *Šar Mountain and its župas in south Serbia's Kosovo – Metohija region*, în *Goranci, Muslimani i Turci u Šarplaninskim župama Srbije: problemi sadašnjih uslova života i opstanka*, zbornik radova sa okruglog stola održanog 19. aprila 2000. g. u Srskoj Akademiji nauka i umetnosti, Beograd, 2000, p. 7-9 *passim.*

[3] Perioada de exacerbare a naţionalismului albanez, respectiv sârb în Kosovo.

[4] *Raportul privind drepturile omului, relaţiile interetnice şi democratizarea Kosovo (vara 2007 – vara 2008*), autor Misiunea OSCE în Kosovo, p.12, nota 38. Disponibil la adresa http://www.osce.org/documents/mik/2008/09/ 32879_sr.pdf. Denumirile folosite sunt: *Goranci* în varianta sârbă a documentului, *Gorani* în cea engleză şi *Goranë* în cea albaneză.

[5] V. *Tenth Assessment of the Situation of Ethnic Minorities in Kosovo*, March 2003, p.7. Raportul este disponibil pe Internet la adresa http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home/.

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)

islamizaţi aflată în zonele locuite ale munţilor Šar, în sudul provinciei Metohija, împărţită astăzi în trei state: douăzeci de sate în Kosovo, nouă în Macedonia şi două sate în Albania"[1]. În context, să amintim că nici Bosnia-Herţegovina post-Dayton, nici cele două entităţi ale sale – Federaţia Musulmano-Croată şi Republica Sârbă – nu au trecut în constituţie termenul de „minoritate etnică". Sunt menţionate doar popoarele constitutive: bosniecii, sârbii, croaţii, restul comunităţilor figurând la capitolul „alţii"[2].

Deşi goranii sunt musulmani, albanezii kosovari nu îi simt a fi „de-ai lor", deoarece nu vorbesc albaneza. Totuşi îi consideră albanezi sârbizaţi, dorind ca la recensăminte să figureze la acelaşi capitol cu majoritarii.

Constatăm deci că, după o lungă perioadă în care practic nu s-a vorbit despre gorani, referirile la ei abundă. De la discursul retoric din timpul regimului Milošević, în care Kosovo era „leagănul culturii şi civilizaţiei sârbe", „inima Serbiei", „Ierusalimul sârbilor", în care „ceilalţi" nici nu contau, în ultimii ani Belgradul a accentuat ideea că provincia este şi patria unor minorităţi ca romii, goranii, turcii, muntenegrenii şi nu în ultimul rând sârbii. Schimbarea de atitudine a avut un scop clar: comunitatea internaţională trebuia să observe că nu doar sârbii, ci şi alte grupuri etnice convieţuiesc cu albanezii. După strategia naţionalistă „noi am fost primii în Kosovo", se avansa o nouă ecuaţie politică: „majoritatea opresoare" (albanezii) versus „minorităţile oprimate". Astfel, goranii – despre care mulţi sârbi din afara provinciei nu ştiau că există – sunt astăzi menţionaţi tot mai frecvent în reportaje, interviuri sau în materiale ştiinţifice, insistându-se asupra discriminării la care îi supun albanezii. Discriminarea există, nu este o invenţie şi este confirmată de rapoartele OSCE privind regiunea[3], doar că nu trebuie să uităm că ea funcţiona şi înainte de 1990. Un lider al comunităţii declara unui reporter de la "The Economist": „Înainte eram cumva o etnie-tampon între sârbi şi albanezi, dar acum [după izbucnirea conflictelor] suntem puşi cu spatele la zid şi de unii, şi de alţii[4]".

În concluzie, de la ocultarea (involuntară) a goranilor la instrumentalizarea lor nu a fost nevoie decât de un pas: criza din Kosovo. Deşi constatarea este tristă, nu este mai puţin valabilă: tensiunile din anii 1990 care au degenerat în conflict, administrarea internaţională şi, în fine, proclamarea independenţei au contribuit la (re)aducerea pe scena politică şi socială a micii comunităţi. La nici 5.000 de locuitori, cât se estimează că ar fi numărul lor[5], goranii au acum un partid, reprezentanţi în Parlament, două posturi

[1] Mustafa Imamović, *Historija Bošnjaka*, Sarajevo, 1999.
[2] V. *Dosije o pravima i zaštiti nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Srbiji, Crnoj Gori i Hrvatskoj*, în „Alternativna Informativna Mreža", http://www.aimpress.ch/ dyn/dos/ archive/data/2008/ 30424-doss-01-02.htm.
[3] Nefiind vorbitori de albaneză, au dificultăţi în a beneficia de servicii medicale, de asistenţă juridică şi de servicii bancare (V. raportul OSCE Mission in Kosovo, UNHCR, *Tenth Assessment of the Situation of Ethnic Minorities in Kosovo - march 2003*, p.12-16, http://www.osce.org/ documents/mik/2003/03/903_en.pdf.
[4] V. articolul *Ethnic groups in Kosovo*, în "The Economist", 2 noiembrie 2006.
[5] V. *Raportul privind drepturile omului ...*, Misiunea OSCE în Kosovo, p. 12.

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)

de radio[1], şcoli proprii (în care studiază după programa sârbă, datorită limbii, şi primesc educaţie religioasă de la clerici bosnieci, datorită religiei!), le sunt consacrate conferinţe şi filme documentare[2] ş.a.m.d.

Până la apariţia unei monografii complete consacrate acestei comunităţi, ar fi interesant de cercetat imaginea pe care o au goranii în noile manuale de istorie şi civilizaţie ce vor intra în programa şcolilor albaneze, respectiv sârbe din Kosovo. Este de aşteptat ca explicaţiile să difere în funcţie de limba destinatarilor acestor manuale, aşa cum s-a întâmplat de atâtea ori de-a lungul istoriei, şi nu doar în Balcani.

Gorani From Kossovo Between Avoidance And Instrumentalisation

This paper focuses on the origin of the name of the Gorani people from Kossovo, their oldness and mode by which it is defined by cohabiting peoples. It is believed that Gorani were originally Slavic people and subsequently islamized and have been living in the Prizren region and they are now considered successively Serbians by the Serbian state, Macedonians by the Macedonian state and Bulgarians by the Bulgarian state. They were barely being mentioned both in historical sources and censuses during the former Yugoslavia becoming more visible after the Kossovo conflict became a hot topic on the international agenda. Nowadays, Gorani have a political party, representatives in the Kosovo Parliament and schools. Due to the Serbian linguistic kinship, they have a curriculum similar to the Serbian one and due to their religion Bosnian clerics are giving them religious education.

[1] Raportul OSCE citat mai sus, p. 33, nota 112.

[2] Citǎm dintr-o cronică a BlackBox Festival, Berlin 2006, semnată de Aura Cumita Waschke în revista „Tomis", 20 decembrie 2006: „La secţiunea film documentar au intrat in competiţie cincisprezece filme. Premiul *Golden blackbox* a fost acordat filmului *Posle Rata* (*After the war*), în regia lui Srdjan Keča, productie sârbă din 2005. Filmul îi are ca protagonişti pe gorani, un mic grup slavic (sic!) musulman care trăieşte în munţii din sudul provinciei Kosovo, între cele două graniţe cu Albania şi Macedonia" (disponibil la http://www.revista-tomis.ro/Arhiva/2006/12%20decembrie/027.htm).

BDD-A24260 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:11 UTC)